

INSTYTUT PÓŁNOCNY

im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie

ARCHIWUM
PAŃSTWOWE
W OLSZTYNIE

Jak to było na plebiscycie Warmijsko-Mazurskim w 1920 roku.

Wiele już wody w Olsztynie,
upłynęło w naszej łynie,
gdy Warmię z Mazurami,
darzono plebiscytami.
Szlachetne miał Wilson plany,
by lud niczym krępowany,
decydował o przyszłości,
o swojej przynależności.-
Wolność była - aż śmiech bierze,
ale tylko na papierze,
Polak był wciąż bity, gnany,
jak zwierz na łowach scigany.
A Komisje z zagranicy,
Francuzi, Włosi, Anglicy,
Polaków słabo broniły,
gdyż miały za szczupłe siły.
A "Worgitzki" z swoją bandą,
wraz z oszczerczą propagandą,
po wsiach, miastach się uwijał,
wszystkie zebrania rozbijał.
Szczytem tych rozbojów było,
co w Biskupcu się zdarzyło,
na to wspomnienie dziś jeszcze,
każdego z nas biorą dreszcze.-
Przedstawienie tam być miało,
wiele ludzi się zebrało,
by pokrzepić ducha swego,
u aktorów z poznańskiego.-
Zaraz gdy tylko na scenie,
zaczęło się przedstawienie,
powstały wrzaski i krzyki:
"Do Warszawy z Polakami"!
Śród dzikiego krzyku, wrzawy,
rozpoczął się napad krwawy,
bito wszystkich bez litości,
niektórym złamano kości,
przedstawienia już nie było,
tak się w plebiscycie żyło.
Krzyżackie plemię ponure,
pokażało swą kulturę.
I inne były ofiary,
Gotlieb Linka, Mazur Stary,
złożył za Polskę swe życie,
pracując w tym plebiscycie.
Komitet Plebiscytowy,
w Olsztynie, tam na Dworcowej,
dla pracowników obrony,
drutami był otoczony...
Oświadczam tu sercem szczerem,
że każdy był bohaterem,
kto za Polskę agitował
i w końcu na nią głosował.-
Na Warmii /stwierdzić miło/
jedenastcie wiossek było,
które w ogromnej większości,
głosowały dla polskości.

A Mazurzy, w owej chwili,
w żadnej wai nie zwyciężyli...
Takie to mieliśmy życie,
w tym minionym plebiscycie.
Walczyliśmy w ciężkim trudzie,
a dziś jacyś ciemni ludzie,
wciąż, stale nas obrażają,
za Polaków nas nie mają.-
Niech opis plebiscytowy,
objaśni ich ciemne głowy,
by nas wreszcie szanowali,
prześladować zaprzestali.-

Oświadczam tu sercem szczerem,
że każdy był bohaterem,
kto za Polską agitował
i w koncu na nią głosował.-
Na Warmii /stwierdzić miło/
jedenastcie wiosek było,
które w ogromnej większości,
głosowały dla polskości.

A Mazurzy, w owej chwili,
w żadnej wsi nie zwyciężyli...
Takie to mieliśmy życie,
w tym minionym plebiscycie.
Walczyliśmy w ciężkim trudzie,
a dziś jacyś ciemni ludzie,
wciąż, stale nas obrażają,
za Polaków nas nie mają.-
Niech opis plebiscytowy,
objasni ich ciemne głowy,
by nas wreszcie szanowali,
prześladować zaprzestali.-

.....
Nie żałuję pracy, trudu,
dla wolności tego ludu,
gdyż się wtedy tu rzucony,
dał później obfite plony,
tych wszystkich, co przedtem spali,
mymy wtedy przekonali,
że Mazur wraz z Warmiakiem,
był i jest zawsze Polakiem.
Teraz, w tej tak ważnej chwili,
gdymy wolności dożyli,
chcemy znów gorliwie, stale,
pracować ku Polski chwale!!!

INSTYTUT PÓŁNOCNY

Słiwa Alojzy, /Warmiaki/.
Alojzy Słiwa

im. *Alojzy Słiwa* w Olsztynie
b. Kierownik Okręgowy w Dzwierzutach
na Mazurach, powiat Szczytno, członek
Komitetu Mazurskiego.

Olsztyn, w grudniu 1945 r.

ARCHIWUM PAŃSTWOWE OLSZTYNIE

O Warmio moja miła,
cożes Ty zawiniła,
że Cię tak karze Bóg!
Już wolna Polska cała,
z niewoli zmartwychwstała,
A Ciebie gnębi wróg!

Na pastwę wrogów zdana,
przez swoich zapomniana,
z przemocą walczysz wciąż.
O Polsko wielka, silna,
z Poznania, Śląska, Wilna,
z pomocą Warmii dąż!

Więc wytrwaj kraju drogi,
choć wszędzie ciernie, głogi,
zachłanna czarna toń.
Broni ojców wiary, mowy,
ciemnoty krusz okowy,
ku gorze wznos Swą skron!

I uraj! Nie trać wiary,
choć ciężkie Twe ofiary,
nad Tobą czuwa Bóg!
On zbawi swoje dzieci,
wolności słońce wzniesie...
bezsilny będzie wróg !!!

4045-PTH-R15

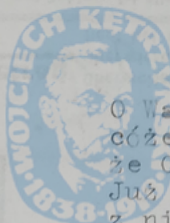
gdyż siew wtedy tu rzucony,
dał później obfite plony,
tych wszystkich, co przedtem spali,
mysmy wtedy przekonali,
że Mazur wraz z Warmiakiem,
był i jest zawsze Polakiem.
Teraz, w tej tak ważnej chwili,
gdymy wolności dożyli,
chcemy znów gorliwie, stale,
pracować ku Polski chwale!!!

S l i w a Alojzy, /Warmiśak/.

Sliwa Alojzy
b. Kierownik Okręgowy w Dzwierzutach
na Mazurach, powiat Szczytno, członek
Komitetu Mazurskiego.

Olsztyn, w grudniu 1945 r.

INSTYTUT PÓŁNOCNY

Instytut Kętrzyński w Olsztynie

O Warmio moja miła,
cożes Ty zawiniła,
że Cię tak karze Bóg!
Już wolna Polska cała,
z niewoli zmartychwstała,
A Ciebie gnębi wróg!

Na pastwę wrogów zdana,
przez swoich zapomniana,
z przemocą walczysz wciąż.
O Polsko wielka, silna,
z Poznania, Śląska, Wilna,
z pomocą Warmii dąż!

Więc wytrwaj kraju drogi,
choć wszędzie ciernie, głogi,
zachłanna czarna ton.
Bron ojców wiary, mowy,
ciemnoty krusz okowy,
ku gorze wznos Swą skron!

I uraj! Nie trać wiary,
choć ciężkie Twe ofiary,
nad Tobą czuwa Bóg!
On zbawi swoje dzieci,
wolności słońce wznieci...
bezsilny będzie wróg !!!

Ułożyl na dziesięciolecie plebiscytu
w roku 1930.

Sliwa Alojzy, Poznań.

Sliwa Alojzy